

Výlet na Kilimandžáro

Někdo má na polici medaile, poháry a diplomy, vy máte v obýváku na stěně čtyřmetrový panoramatický snímek Himálaje.

To je pohled ze stěny Šiša Pangmy, lezli jsme ji v roce 2004. Tehdy šlo o poslední hlavní vrchol osmitisícovky, na němž ještě Češi nestáli. Petr Mašek, Martin Minařík, Zdeněk Hrubý a já jsme tak trochu změnili historii. Kromě toho, že tam jsou vidět neznámý tibetský hory, tak tam jsou i osmitisícovky. Vzadu je vidět Kailas, nejposvátnější tibetská hora. Z osmiček Dhaulágiri, Annapurna, Manaslu. Vlastně obrovská část hlavního hřebene Himálaje. Výsledek není vytvořen panoramatickým programem, ale je to složeno ze sedmi fotografií. Je fakt, že jsem na ni docela dost hrdý.

Jaké jste měl jako dítě koníčky, kromě horolezectví? Sbíral jste třeba něco?

Jako kluk poštovní známky a taky krabičky od cigaret. Tohle sbírání měl snad každý kluk. Nějaký známky bych asi na půdě ještě našel. Krabičky už nemám, ale s kouřením mám dobrý příběh z mládí. Chodil jsem do třetí třídy a brácha Boris, který je o dva roky starší, se kamarádil s partou místních ještě starších kluků. Pochopitelně všichni kouřili. Tak jsem to musel taky zkusit, abych se jim přiblížil, dostal se do party. Kouřil jsem támhle za plotem. Když mě táta vzpěrač uviděl podruhé s cigaretou, hned jsem pochopil, že kouření opravdu škodí zdraví – rozbil mi hubu takovým způsobem, že jsem od té třetí třídy o cigaretu už ani nezavádil.

Dneska je kouření moderní, a kdo z mladých nekouří, vyčuhuje z kolektivu a v očích ostatních je srab. Přitom je naopak on ten silný. Já jsem byl na průmyslovce jedinej nekuřák a mindrák jsem z toho neměl. V té době měli všichni kazetový magnetofony, jen já ne. Záviděl jsem jim je, ale trauma jsem z toho taky neměl a přežil to. Tohle je na každým, co si v sobě vypěstuje, jak se cítí.

Moje logo. Občas jsem měl trochu problém ho používat. Na druhou stranu, co může být víc než být hrdý na svoje jméno. Je pravda, že u nás se to na rozdíl od světa tak úplně nenosí, chybí nám sebevědomí.

Nad tou kávou, co pijeme, mě napadá, jestli vlastně nemáte radši čaj. Ten se k Himálaji, aspoň bych řekl, hodí víc.

Já jsem kávový, čaj moc nevyhledávám, „čajový čas“ už jsem si odbyl. Na prvních expedicích jsme totiž zpočátku pili jen černý a zelený čaj. Neměli jsme zkušenosti ani peníze. Pak jsme začali pít šípkový a další bylinný čaje. Na spaní, na ledviny, na žaludek, hodně nám to chuťově ladilo. Když vypijete denně šest litrů, tak je nutné chuť měnit. Postupně jsem se dostal do fáze, že jsem měl čaje po krk. Jenže tam nahoře je třeba pít, museli jsem se proto často do pití nutit. Člověk, když leze, tak se napije ráno, během cesty se moc nepije a pak zase, když je v bivaku, tak do sebe musí nějakou tu tekutinu dostat. Věděl jsem, že pít musím, ale ve výškách se musíte trochu přinutit. Přiznám se ale, že dělat ve větru, v minus dvaceti každý den několik hodin nějakou tekutinu, není zrovna zábavná činnost.

Jakmile jsem se vrátil z expedice, nechtěl jsem čaj ani vidět a začal jsem používat instantní kávu. Po své první expedici, v roce 1984 na Mount Everest, jsem se seznámil s Italem Robertem Trevisanem, který žije v Česku. Byl podobný typ jako já. Jak já řeším hory, on řeší kávu. Měl svou vlastní značku kávy Caffé Slavie, měl svoji kavárnu (ne tu u Národního divadla), kde ji pražil.

Před jednou cestou mi právě Roberto dal moka kávovar a k tomu vakuovaný nerezový stříbrný šálek se zlatým podšálkem. Když mi ho dával, napadlo mě, že budu vypadat mezi horolezci jako magor. Trochu náfuca. Styděl jsem se, ale nakonec jsem si docela užíval. Někde mám krásnou fotku, jak sedím v kamenném trůnu ve výšce 4000 metrů, za mnou je majestátní Huascarán, na rukou obrovský rukavice a v nich držím ten malý šálek s kávou.

V roce 2001 jsem si šálek vzal na K2, to byl druhý extrém. Dnes nechápu, jak jsem to dokázal, kde jsem bral sílu tahat „zbytečnosti“ do výškových táborů, nahoru do stěny. Ale mám záběry, jak v prvním výškovém táboře v šesti tisíci metrech sedím rozkročmo na skalním hřebínku a vařím si v kávovaru kafíčko. Kafe piju často, doma tak pět šálků denně.

Káva je ale močopudná.

To není rozhodující, když pijete denně litry tekutin, močit prostě musíte a je jedno, jestli je to po čaji nebo po kafi. Kafe je močopudný, ale řeknu vám, že neskutečně brutální je kombinace kafe a pivo, to znám třeba z kola.

Je překvapivý, že na všech trekách v Nepálu, a to i na neuvěřitelných místech, mají obrovský italský profesionální mašiny na kávu. A není ani drahá, kafe stojí na naše peníze pár korun. Netuším, kdo jim takový stroje v chudém Nepálu zainvestoval. A v Káthmándú mám jeden oblíbený stánek, kde dělají snad nejlepší kapučino na světě. Tam bych mohl sedět hodiny.

Pojďme si na začátek sesumírovat váš horolezecký život.

Lezu od roku 1982. Nejdřív jsem lezl na skalkách, následně v horách. Mám za sebou čtrnáct osmitisícovek v Himálaji, zdolal jsem nejvyšší hory všech světadílů. Na nohách mi po omrzlinách z Annapurny chybí 11 článků, které mi doktoři postupně uřízli. To je v kostce vše.

Prvního října 2019 jste vystoupil na svou zatím poslední horu – Kilimandžáro – a zdolal jste tím takzvanou Korunu světa, tedy nejvyšší hory všech kontinentů.

Kilimandžáro je horský masiv v Tanzanii, u hranic s Keňou. Je složen ze tří nečinných stratovulkánů. To je kuželovitý typ sopky, která je tvořena velkým množstvím vrstev lávy a hornin různého chemického složení. Na jednom z vulkánů, na Kibu, se ve výšce

Drtivá většina lidí mě zná ve spojení se zimním lezením, s Himálajem. Vyrostl jsem ale na Vysočině coby skalní lezec a skalní lezení neustále miluji.

5895 metrů nad mořem nachází nejvyšší bod Afriky, což je vrchol Uhuru. Tahle výprava ale byla trochu mimo plán. Kilimandžáro jsem si zopakoval ještě na přelomu roku 2019/20.

Vy jste tam vylezl dvakrát?

Ano, a je paradoxní, že na nejlehčí horu jsem vylezl dvakrát za sebou během tří měsíců. Spolupracuji mimo jiné i s cestovní kanceláří Livingstone a jel jsem s jedním zájezdem jako vedoucí výpravy a známá osobnost. Takhle jsem jednu akci už kdysi absolvoval. S Miskou jsme vylezli na Aljašce Denali, on odletěl domů, já zůstal a skupině, která přiletěla s českou cestovkou MyWay Alaska, jsem dělal vedoucího guida, takovou třesničku na dortu. Lidi totiž z katalogu vědí, že pojedou s člověkem, který byl na všech osmitisícovkách.

Když si vás lidé vyžádají, nemusíte do toho asi investovat tolik peněz.

Samozřejmě. Jde o jistou formu slevněnky mojí cesty, spolupráci se sponzorem a bonus pro klienty. Sranda je, že Kilimandžáro je jediná hora, kde jsem používal horské nosiče. Nikde jinde v rámci

Mali, Afrika 2003.
Půllitr na pivo
vypadá v každé zemi
jinak, specificky.
Návštěva legendami
opředeného
tajuplného kmene
Dogonů. V zemi, kam
by dnes člověk, pokud
není profesionální vo-
ják, nevyrazil.

Koruny Himaláje ani Koruny světa jsem je neměl. Tady je to ale daný, povinný. V této národní rezervaci jsou hodně přísné podmínky, nelze se zde pohybovat, jak by kdo chtěl. Chodí se po značených cestách a podmínkou je, že každý má nosiče.

Tak to jste si výstup s pomocí nosičů asi užíval?

Jo, užíval. Byla to paráda, nemusel jsem nosit tu těžkou svini – těžkému batohu se říká v naší horolezecké hantýrce těžká svině.

Jak jste se k „výletu“ na Kilimandžáro vlastně dostal?

Oslovila mě finanční skupina RSJ, která postavila na Zanzibaru luxusní pětihvězdičkový resort. Zvali tam své akcionáře a v rámci pobytu se část z nich vydala na safari a část chtěla vystoupat na Kilimandžáro. Pro normálního smrtelníka je to sen a vysoká hora. Mě oslovili jako známého člověka, horolezce, který něco dokázal, jestli bych jim dělal horského vůdce. Oni jsou absolutní světová špička ve svých oborech, já na horách, šlo tedy o logické spojení.

Koho jste vedl?

Partu businessmanů. Byla tam řada českých multimilionářů a milionářů.

Jak se vám pohybovalo mezi těmi bohatými lidmi, kteří s vysokými horami nemají moc zkušeností a žijí především v zajetí účetních uzávěrek?

Byl jsem moc mile překvapen, jak absolutně pohodoví lidé to jsou a že spousta z nich má za sebou mnoho nocí ve stanech, na karimatkách a jezdí do obyčejných destinací. Do hor, do přírody, na běžky, horská kola... Drtivá většina těch, co tam byli, patří už k jiné generaci úspěšných a bohatých. Nejsou to bývalí náměstci státních podniků a podniků zahraničního obchodu, kteří je následně zprivatizovali. Tihle lidé vybudovali své firmy z garáže, jak se říká, anebo česky od píky. A s manželkou měli původně jen garsonku. Byl tam třeba Ondřej Fryc, který stál za vybudováním společnosti Mall.cz, zakladatelé Avastu, kluci, co vybudovali portál epojištění a tak dále. Nebo matematik a mecenáš Karel Janeček, se kterým jsme si hodiny povídali.

S ním jste si rozuměl nejlépe?

Já si rozuměl se všemi. Na Mount Meru vysokou 4556 metrů nás šlo 25 a na 5895 metrů vysokou nejvyšší horu Afriky Kilimandžáro 21. Musím se pochlubit, že na oba vrcholy se dostali všichni. Klobouk dolů, protože podle statistik takové šance neměli. My Češi jsme na podobné extrémy ale dobří. Navíc s takovým vůdcem... (smích) Ostatní zamířili na safari. Absolutně všichni byli pohodoví a dalo se s nimi bavit o všem. Byl to hodně příjemný čas.

Ptal jste se spíš vy jich, jak ke štěstí přišli, nebo to byli oni a zajímaly je vaše vrcholy?

Ze začátku se ptali spíš oni. I když jsme chodili vždy ve skupinkách po dvou třech, tak tím, že každého zajímalo malinko něco jiného, jsem se snad ani jednou neopakoval. Pravda je, že mi na mysli vytanuly mraky příhod, které jsem už dávno zapomněl. Ale taky jsem se ptal já. Zajímalo mě, jak dosáhli oni svých vrcholů a co všechno se za úspěchem skrývá.

Jak na vás působil Karel Janeček? Přece jen se o něm píše různé informace.

To je bulvár, umím si takové informace profiltrvat. Taky s ním mám malou zkušenost. A navíc – socialismus nás naučil číst mezi řádky. Karel je matematický génius a má úplně jiný vzorec chování než třeba sportovní génius. Zjistil jsem třeba, jak to chodí v Las